

Брюксел, 15.6.2016 г.
COM(2016) 387 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
ЗА ДЕЙНОСТИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ВЗЕМАНЕ И ОТПУСКАНЕ
НА ЗАЕМИ ПРЕЗ 2015 г.

Съдържание

1.	Въведение	3
2.	Операции на Европейския съюз по отпускане на заеми	3
2.1.	Механизъм за подкрепа на платежния баланс	4
2.2.	Европейски механизъм за финансово стабилизиране	5
2.3.	Макрофинансова помощ	6
2.4.	Механизъм за отпускане на заеми от Евратом.....	8
3.	Операции на Европейския съюз по вземане на заеми	9
3.1.	Механизъм за подкрепа на платежния баланс	9
3.2.	Европейски механизъм за финансово стабилизиране	10
3.3.	Макрофинансова помощ	10
3.4.	Механизъм за отпускане на заеми от Евратом.....	12
4.	Европейска инвестиционна банка	13
4.1.	Операции на ЕИБ по отпускане на заеми	13
4.2.	Операции на ЕИБ по вземане на заеми	14

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В решенията на Съвета, с които се създават различните механизми на Европейския съюз (ЕС) за отпускане на заеми, се изисква Комисията да информира всяка година Европейския парламент и Съвета за използването на тези инструменти. С цел да се отговори на тези изисквания за предоставяне на информация, в настоящия доклад се описват операциите по отпускане на заеми за всеки отделен инструмент, както и съответните дейности по вземане на заеми.

За да се допълни картината на дейностите на ЕС, в последния раздел на настоящия доклад се включва обобщен преглед на дейностите по отпускане и вземане на заеми през 2015 г. на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

Таблицата по-долу съдържа информация за развитието на операциите на ЕС през последните 5 години.

Таблица 1: Общ размер (по години) на операциите на ЕС — непогасени суми по главниците (в млн. евро)

	ЕОВС в ликвидация(1) (2)	Евратом (1)	ПБ	МФП	ЕМФС	Общо
2011	225	447	11 400	590	28 000	40 662
2012	183	423	11 400	545	43 800	56 351
2013	179	386	11 400	565	43 800	56 330
2014	192	348	8 400	1 829	46 800	57 569
2015	204	300	5 700	3 007	46 800	56 011

(1)Използвани са валутните курсове към 31 декември всяка година.

(2)Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) е в ликвидация от 2002 г. Падежът на последната облигация, емитирана от ЕОВС, е през 2019 г. Увеличението на неизплатената сума се дължи на промени във валутните курсове.

2. ОПЕРАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ОТПУСКАНЕ НА ЗАЕМИ

По силата на решения на Европейския парламент и на Съвета или само на Съвета, в зависимост от преследваните цели¹, Комисията предоставя финансова подкрепа на трети държави и на държавите членки под формата на двустранни заеми, финансирани от капиталовите пазари с обезпечение от бюджета на ЕС. Съответствието на финансовата подкрепа за трети държави с общите цели на външната дейност на ЕС се гарантира от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, подпомаган от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД).

¹ Дейностите на Комисията по вземане и отпускане на заеми са представени подробно на адрес http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/index_bg.htm.

2.1. Механизъм за подкрепа на платежния баланс

Съгласно член 143 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки² (Регламент относно платежния баланс) подкрепата за платежния баланс (ПБ) се изразява в отпуснати от Съюза средносрочни заеми. Като цяло тя се предоставя заедно с финансиране от Международния валутен фонд (МВФ) и други международни кредитори, като Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) или Световната банка.

Подкрепата за ПБ се отпуска след гласуване с квалифицирано мнозинство от Съвета, като се вземат предвид обстоятелствата при всеки отделен случай. Потенциални получатели на средства са държавите членки извън еврозоната, които изпитват сериозни затруднения с платежния си баланс. Подкрепата има за цел да облекчи ограниченията във връзка с външното финансиране на държавата членка получател и да възстанови доброто състояние на платежния ѝ баланс. Тя се изплаща при изпълнение на условията на икономическата политика, за които е взето решение от Съвета, след консултация с Икономическия и финансов комитет (ИФК), и които се договарят между Комисията и държавата членка получател в меморандум за разбирателство (МР) преди сключването на договора за заем. Правят се редовни прегледи на трайното спазване на мерките, както е посочено в МР, което се явява и условие за изплащането на следващите траншове. Комисията, от името на Европейския съюз, набира необходимите средства на капиталовите пазари.

В съответствие с Регламента относно ПБ на всеки три години Комисията докладва на ИФК и на Съвета за прилагането на механизма за подкрепа на платежния баланс.

През 2013 г. Съветът прие втора превантивна финансова помощ (ПФП) за Румъния³ в размер до 2 млрд. евро, чийто срок изтече в края на септември 2015 г., без тя да бъде усвоена. Понастоящем не се предвижда нова програма.

През януари 2015 г. Латвия възстанови сума в размер на 1,2 млрд. евро, а Румъния — 1,5 млрд. евро. Към 31 декември 2015 г. общата непогасена сума по програмата за подкрепа на платежния баланс беше 5,7 млрд. евро⁴.

Следната таблица предоставя информация за развитието на заемите, задействани по линия на подкрепата за платежния баланс, към 31 декември 2015 г.

Таблица 2: Подкрепа за платежния баланс до 31.12.2015 г. (размер на главниците в млрд. евро)

Държава	Одобрена сума	Преведена сума	Възстановена сума	Непогасена сума	Средно претеглен матуритет (години)

² ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1.

³ Решение 2013/531/ЕС на Съвета от 22 октомври 2013 г. за предоставяне на превантивна средносрочна финансова помощ от Съюза на Румъния (ОВ L 286, 29.10.2013 г., стр. 1).

⁴ Подробна информация за операциите в подкрепа на платежния баланс се намира на следния интернет адрес:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/balance_of_payments/index_en.htm

Унгария	6.5	5.5	4.0	1.5	0.3
Латвия	3.1	2.9	2.2	0.7	5.2
Румъния	5.0	5.0	1.5	3.5	2.4
Румъния (ПФП)	1.4	0	0	0	-
Румъния (ПФП)	2.0	0	0	0.0	-
Общо	18.0	13.4	7.7	5.7	2.2

2.2. Европейски механизъм за финансово стабилизиране

Европейският механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС) е създаден с Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г.⁵ на основание на член 122, параграф 2⁶ от ДФЕС. ЕМФС е финансиран изцяло от бюджета на ЕС и има общ кредитен капацитет до 60 млрд. евро⁷.

ЕМФС бе задействан през 2011 г. за Ирландия⁸ и Португалия⁹ с поемането на задължение за отпускане на заеми в размер съответно до 22,5 млрд. евро и 26 млрд. евро.

През 2013 г. беше взето решение за удължаване на максималния среден матуритет на отпуснатите заеми от 12,5 години на 19,5 години за двете държави членки. Бенефициерите на ЕМФС могат да поискат удължаване и рефинансиране на всички заеми чрез ЕМФС, ако средният матуритет на отпуснатите заеми (изчислен от първоначалното отпускане) не надвишава 19,5 години.

В този контекст през септември и октомври 2015 г. беше набрана обща сума в размер на 5 млрд. евро на три транша с падеж 8, 14 и 20 години, за да се удължи срокът на падеж на заема за Ирландия от 5 млрд. евро, дължим на 4 декември 2015 г. Към 31 декември 2015 г. настоящият среден матуритет на неизплатените заеми за Ирландия е 15,4 години.

Освен това на Гърция¹⁰ беше финансиран и предоставен мостов заем в размер на 7,16 млрд. евро за срок от един месец от 20 юли до 20 август 2015 г. Този заем беше напълно изплатен.

⁵ Изменен с Регламент (ЕС) № 2015/1360 на Съвета от 4 август 2015 г. (ОВ L 210, 7.8.2015 г., стр. 1).

⁶ В член 122, параграф 2 от ДФЕС се предвижда финансова подкрепа за държави членки, които изпитват трудности поради извънредни обстоятелства извън техния контрол.

⁷ Подробна информация за операциите на ЕМФС се намира на следния интернет адрес:
http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/efsm/index_en.htm

⁸ Решение за изпълнение 2011/77/ЕС на Съвета от 7 декември 2010 г. за предоставяне на финансова помощ за Ирландия от страна на Съюза (ОВ L 30, 4.2.2011 г., стр. 34).

⁹ Решение за изпълнение 2011/344/ЕС на Съвета от 30 май 2011 г. за предоставяне на финансова помощ за Португалия от страна на Съюза (ОВ L 159, 17.6.2011 г., стр. 88).

¹⁰ Решение за изпълнение 2015/1181/ЕС на Съвета от 17 юли 2015 г. за предоставяне на краткосрочна финансова помощ за Гърция от страна на Съюза (ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 15).

В края на 2015 г. общият размер на непогасените суми по ЕМФС е 46,8 млрд. евро (Ирландия 22,5 млрд. евро, Португалия 24,3 млрд. евро).

Следната таблица предоставя информация за развитието на заемите, задействани по линия на механизма ЕМФС, към 31 декември 2015 г.

Таблица 3: ЕМФС до 31.12.2015 г. (размер на главниците в млрд. евро)

Държава	Одобрена сума	Преведена сума	Възстановена сума	Непогасена сума	Средно претеглен матуритет (години)
Гърция	7.16	7.16	7.16	0	-
Ирландия	22.50	22.50	0	22.5	15.4
Португалия	26.00	24.30	0	24.3	12.3
Общо	55.66	53.96	7.16	46.8	13.8

2.3. Макрофинансова помощ

Макрофинансовата помощ (МФП) е предназначена за извънредни нужди от външно финансиране на страните, които са в географска, икономическа и политическа близост до ЕС. Целта на помощта е да се възстанови макроикономическата и финансовата стабилност в държавите кандидатки, държавите потенциални кандидатки и съседните на ЕС държави (и при изключителни обстоятелства — други трети държави), като същевременно се насърчава прилагането на макроикономически и структурни реформи. МФП се предоставя извънредно и временно и се отпуска на траншове въз основа на строги изисквания по отношение на икономическата политика. МФП допълва и зависи от наличието на подкрепяни от МВФ програми за макроикономически корекции. МФП може да се отпуска под формата на заеми и/или, при определени обстоятелства, под формата на безвъзмездни средства¹¹.

Ако държава получател не изпълни задълженията си, Комисията може да прибегне до Гаранционния фонд за външни дейности¹², така че да се погаси съответният отпуснат от Комисията заем¹³.

През януари 2015 г. Комисията предложи трета програма за МФП за **Украйна** в размер до 1,8 млрд. евро под формата на заеми, която беше приета от Парламента и Съвета на

¹¹ Подробна информация относно МФП: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/macros-financial_assistance/index_en.htm

¹² Вж. Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10). Досега по заемите в рамките на МФП не е регистрирано неизпълнение на плащане.

¹³ Въпреки че погасяването на заема се покрива като цяло от бюджета на ЕС, Гаранционният фонд действа като ликвиден буфер, който защитава бюджета на ЕС срещу риска от предявяване на вземания в резултат на просрочени плащания. За подробния доклад относно работата на фонда вж. COM(2014)214 и придружаващия го работен документ на службите на Комисията SEC(2014)129.

15 април 2015 г.¹⁴ Съответното споразумение за заем бе подписано на 22 май 2015 г. След като бъдат изцяло изплатени, трите операции в Украйна ще възлизат на 3,41 млрд. евро (заедно с двете предишни програми), което представлява най-голямата финансова помощ, предоставяна от ЕС на трета държава за толкова кратко време. Първият транш (в размер на 600 млн. евро) от третата програма за МФП за Украйна бе изплатен през юли 2015 г. Изплащането на втория транш (също в размер на 600 млн. евро), първоначално предвидено през 2015 г., беше отложено поради бавния напредък по редица мерки за реформа.

Последният транш (250 млн. евро) от първата програма за МФП за Украйна, основаваща се на решенията от 2002 г.¹⁵ и 2010 г.¹⁶, бе изплатен през април 2015 г.

На 15 май 2014 г. Европейският парламент и Съветът решиха да предоставят МФП на **Тунис** с максимален размер 300 млн. евро изцяло под формата на заеми с максимален матуритет от 15 години¹⁷. Първият транш (100 млн. евро) бе изплатен през май 2015 г., а вторият транш (100 млн. евро) — през декември 2015 г.

На 11 декември 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да предоставят МФП на **Йордания** под формата на заеми с максимален размер 180 милиона евро¹⁸. Първият транш (100 млн. евро) бе изплатен през февруари 2015 г., а вторият и последен транш (80 млн. евро) — през октомври 2015 г.

На 12 август 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да предоставят МФП на **Грузия** с максимален размер 46 млн. евро (до 23 млн. евро под формата на безвъзмездни средства и до още 23 млн. евро — под формата на заеми¹⁹). Частта под формата на безвъзмездни средства от първия транш (13 млн. евро) беше изплатена през януари 2015 г., а частта под формата на заем (10 млн. евро) — през април 2015 г. Изплащането на втория транш безвъзмездни средства и заем, планирано за втората половина на 2015 г., беше отложено за 2016 г. след отлагането на втория преглед на програмата на МВФ.

На 22 октомври 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да предоставят МФП на **Киргизката република** с максимален размер 30 млн. евро (до 15 млн. евро под формата на безвъзмездни средства и до още 15 млн. евро — под формата на заеми²⁰). Частта под формата на безвъзмездни средства от първия транш (10 млн. евро) беше изплатена през юни 2015 г., а първият транш от заема (5 млн. евро) — през октомври 2015 г.

¹⁴ Решение (ЕС) 2015/601 на Европейския парламент и на Съвета от 15 април 2015 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 100, 17.4.2015 г., стр. 1).

¹⁵ Решение 2002/639/ЕС на Съвета от 12 юли 2002 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 209, 15.4.2014 г., стр. 23).

¹⁶ Решение № 388/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 179, 14.7.2010 г., стр. 1).

¹⁷ Решение № 534/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Република Тунис (ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 9).

¹⁸ Решение № 1351/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 4).

¹⁹ Решение № 778/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 15).

²⁰ Решение № 1025/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Киргизката република (ОВ L 283, 25.10.2013 г., стр. 1).

Заедно с плащанията по отпуснатите заеми в размер на 1,245 млн. евро през 2015 г. общият размер на неизплатените МФП под формата на заеми към 31 декември 2015 г. възлиза на 3 млрд. евро (както е посочено в таблицата по-долу).

Таблица 4: МФП под формата на заеми до 31.12.2015 г. (размер на главниците в млн. евро)

Държава	Изплатена сума през 2015 г.	Възстановена сума през 2015 г.	Непогасена сума към 31.12.2015 г.	Сума за плащане
Албания	0	0	9	0
Армения	0	0	65	0
Босна и Херцеговина	0	4	120	0
БЮРМ*	0	10	24	0
Грузия	10	0	10	13
Йордания	180	0	180	0
Киргизка република	5	0	5	10
Черна гора	0	1	4	0
Сърбия	0	52	180	0
Тунис	200	0	200	100
Украйна	850	0	2 210	1 200
Общо	1 245	67	3 007	1 323

*бивша югославска република Македония

2.4. Механизъм за отпускане на заеми от Евратом

Механизмът за отпускане на заеми от Евратом може да се използва за финансиране на проекти в държавите членки (Решение 77/270/Евратом на Съвета) или в някои трети държави — Украйна, Русия или Армения (Решение 94/179/Евратом на Съвета).

През 1990 г. Съветът определи максимална граница от 4 млрд. евро за вземане на заеми. От тях са одобрени около 3,7 млрд. евро и са изплатени 3,4 млрд. евро. В съответствие с решението на Съвета за максималната граница на заемите (Решение 77/271/Евратом, с последното му изменение) когато одобреният размер достигне 3,8 млрд. евро, Комисията следва да информира Съвета и, ако е целесъобразно, да предложи нова максимална граница.

В подкрепа на програмата на Украйна за повишаване на безопасността на атомните електроцентрали през 2013 г. Комисията прие Решение С(2013) 3496 за предоставяне на

страната на заем по Евратом в размер до 300 млн. евро. Споразумението за заем бе подписано на 7 август 2013 г. Успоредно с това през март 2013 г. бе подписано подобно споразумение за заем от ЕБВР в размер на 300 млн. евро.

След като всички предварителни условия за първоначалната наличност на заема бяха успешно изпълнени, на 27 май 2015 г. беше прието решение на Комисията за разрешаване на освобождаване на сума в размер до 100 млн. евро.

Поради закъснение в изпълнението обаче не са извършвани плащания за Украйна в рамките на механизма за отпускане на заеми от Евратом.

3. ОПЕРАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ВЗЕМАНЕ НА ЗАЕМИ

С цел да се финансират отпусканите заеми Комисията е оправомощена да заема средства на капиталовите пазари от името на Европейския съюз и Евратом. Вземането и отпускането на заеми се извършва под формата на операции от вида „back-to-back“ (със сходни условия), с което се гарантира, че бюджетът на ЕС не поема лихвен или валутен риск²¹. На оставащите за изплащане задължения по получени заеми съответстват оставащите за събиране вземания по отпуснати такива.

3.1. Механизъм за подкрепа на платежния баланс

През 2015 г. по линия на механизма за подкрепа на платежния баланс не са набирани средства от пазара. В края на 2015 г. общият размер на неизплатените средства по ПБ е 5,7 млрд. евро.

²¹ Регламентът за ЕМФС позволява да се прибегне до предварително финансиране, тъй като оправомощава Комисията „да предприеме заемане на средства на капиталовите пазари или от финансови институции в най-подходящия момент между планираните изплащания, така че да оптимизира разходите по финансирането и да запази репутацията си на емитент на Съюза на пазарите.“ Произтичащите от това разходи за изпълнение обаче се поемат от заемополучателя.

3.2. Европейски механизъм за финансово стабилизиране

Вследствие на искането на Ирландия за удължаване на матуритета на нейния заем от 5 млрд. евро по ЕМФС, дължим през декември 2015 г., ЕС емитира през септември и октомври 2015 г. три облигации с матуритет 8, 14 и 20 години за общо 5 млрд. евро, както е посочено в таблицата по-долу.

Търсенето на пазара на тези облигации, емитирани от ЕС, беше голямо, в резултат на което бяха записани облигации, надхвърлящи значително размера на емисията. Всички основни групи инвеститори, по-специално дългосрочните инвеститори (инвестиционни фондове, управители на активи, застрахователни и пенсионни фондове), както и официални институции, закупиха от тези облигации, емитирани от ЕС.

Таблица 5: Операции на ЕС по вземане на заеми за ЕМФС през 2015 г. (в млн. евро)

Държава	Дата на емисията	Падеж	Размер
Ирландия — 1-ви транш	22/09/2015	04/10/2035	2 000
Ирландия — 2-ри транш	01/10/2015	04/11/2023	2 000
Ирландия — 3-ти транш*	15/10/2015	04/10/2029	1 000
Общо			5 000

*Заедно с 80 млн. евро МФП за Йордания и 5 млн. евро МФП за Киргизката република; (вж. точка 3.3 по-долу)

3.3. Макрофинансова помощ

През 2015 г. бяха успешно осъществени осем операции по вземане на заеми в общ размер на 1,245 млн. евро, както е показано в таблица 6.

На 3 февруари 2015 г. първият транш за Йордания в размер на 100 млн. евро беше финансиран чрез частна емисия ценни книжа. Трансакцията се основаваше на погасителна схема (5 обикновени облигации, наподобяващи погасителната схема на заема) и беше изплатена на 10 февруари 2015 г.

Въз основа на сходна схема с погасителен профил на 14 април 2015 г. беше набрана номинална сума от 260 млн. евро и на 21 април 2015 г. беше изплатена за заема за Украйна (250 млн. евро) и за заема за Грузия (10 млн. евро).

През май 2015 г. и през декември 2015 г. първият и вторият транш за Тунис (всеки по 100 млн. евро под формата на заеми) бяха финансирани чрез частни емисии на ценни книжа.

През юли 2015 г. първата вноска по третата програма за Украйна (600 млн. евро) беше финансирана чрез публична емисия на облигации.

През октомври 2015 г. две допълнителни операции в размер на 80 млн. евро и 5 млн. евро бяха съчетани с третия транш от рефинансирането на заема за Ирландия по ЕМФС (вж. 3.2 по-горе).

Таблица 6: Операции на ЕС по вземане на заеми за МФП през 2015 г. (в млн. евро)

Държава	Описание	Дата на емисията	Падеж	Размер
Йордания	Йордания 1-ви транш	10/02/2015	04/12/2029	100
Украйна	Украйна (МФП I) 4-и транш	21/04/2015	04/04/2023	250
Грузия	Грузия 1-ви транш	21/04/2015	04/04/2030	10
Тунис	Тунис 1-ви транш	07/05/2015	04/05/2027	100
Украйна	Украйна (МФП III) 1-ви транш	22/07/2015	04/07/2020	600
Йордания	Йордания 2-ри транш	15/10/2015	04/10/2029	80
Киргизка република	Киргизка република 1-ви транш	15/10/2015	04/10/2029	5
Тунис	Тунис 2-ри транш	01/12/2015	01/12/2028	100
Общо				1,245

3.4. Механизъм за отпускане на заеми от Евратом

През 2015 г. нямаше операции по вземане на заеми в рамките на Евратом.

4. ЕВРОПЕЙСКА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА

4.1. Операции на ЕИБ по отпускане на заеми

ЕИБ предоставя финансиране или *пряко* на индивидуални инвестиционни проекти, или *чрез финансови посредници* на по-малки по мащаб проекти, осъществявани от малки и средни предприятия или от местните органи и общините. Групата на ЕИБ, която включва Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ), осигурява също и гаранции по заеми, техническа помощ и рисков капитал.

През 2015 г. ЕИБ подписа споразумения за финансиране на обща стойност 77,5 млрд. евро (спрямо 77 млрд. евро през 2014 г.). Заедно с дейността на ЕИФ, групата на ЕИБ финансира проекти в размер на 84,5 млрд. евро, като подкрепи 462 проекта в 68 държави по целия свят и стимулира инвестиции в размер на почти 230 млрд. евро.

В допълнение, до края на 2015 г. групата на ЕИБ одобри повече от 100 заема и гаранции по Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)²² като част от Плана за инвестиции. Операциите по финансиране и инвестиране на ЕИБ в рамките на ЕФСИ се ползват с гаранция от бюджета на ЕС. Поетите като задължение средства са в размер на 7,5 млрд. евро, от които 5,7 млрд. евро от ЕИБ и 1,8 млрд. евро от ЕИФ, като са мобилизирани общо инвестиции в размер до 50 млрд. евро.

Операциите на ЕИБ по финансиране оказват въздействие върху бюджета на ЕС, когато са обезпечени с гаранция от ЕС или с други средства от бюджета на ЕС. Освен за ЕФСИ, това се отнася за:

- операциите на ЕИБ по финансиране, извършени в рамките на т.нар. външен мандат, обхващащ държавите в процес на присъединяване, съседните и партньорските държави, Азия и Латинска Америка, Южна Африка. Това финансиране се ползва с гаранция от бюджета на ЕС, покриваща риска от кредитно неизпълнение от държавата заемополучател или политическия риск („външна гаранция на ЕС“)²³. През второто полугодие на 2016 г. Комисията ще изготви отделен доклад за финансовата дейност на ЕИБ в рамките на външния мандат.
- механизмите за финансиране с поделяне на риска, включващи използването на бюджета на ЕС за подпомагане на политиките на ЕС (например механизмът за финансиране с поделяне на риска за проекти в областта на научноизследователската и развойната дейност и инициативата за облигации за проекти).

През 2015 г. финансирането от ЕИБ в държавите — членки на ЕС, бе в размер на 69,7 млрд. евро или 90 % от общия размер на отпусканите от ЕИБ заеми. Дейностите на ЕИБ по отпускане на заеми извън ЕС възлизат на 7,8 млрд. евро, от които 4,8 млрд. евро са обхванати от външната гаранция от ЕС.

Размерът на общия външен мандат е 27 млрд. евро, плюс допълнителна незадължителна сума от 3 млрд. евро. Активирането на цялата или на част от тази незадължителна сума се решава от Европейския парламент и Съвета в съответствие с

²² Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейски фонд за стратегически инвестиции, (ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1).

²³ Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 1).

обикновената законодателна процедура и въз основа на резултатите от междинния преглед на външния мандат.

4.2. Операции на ЕИБ по вземане на заеми

Дейностите на ЕИБ по отпускане на заеми се финансират основно посредством емитирането на облигации на международните капиталови пазари. Общата цел на стратегията на ЕИБ за финансиране е оптимизирането на разходите за финансиране на устойчива основа. Стратегията на ЕИБ за финансиране съчетава емитирането на големи и ликвидни облигации в основни валути с целенасочени и индивидуализирани емисии в други валути.

През 2015 г. дейността на ЕИБ по вземане на заеми възлизаше на 62,4 млрд. евро със среден матуритет 6,4 години.